

Zanemarjena Slovenija — delo demokratov.

V letih po preobratu je Slovenija veliko trpela. Sam ministrski predsednik je rekel, da je bila kakor pastorka. A demokratska stranka je bila tisti špicasti glavnik, s katerim je bila Slovenija česana, da je že skoro izkravala! Velikanske davke smo imeli, a ničesar se ni uporabljalo za Slovenijo. Zato pa je naša pokrajina tako zanemarjena in prav nič se ne morejo postaviti demokrati, ki so komandirali, ker so Srbi njim »zaupali« Slovenijo. Če bi pa ti ljudje še nekaj časa pri nas imeli moč v rokah, je pa bolje, da se vsi preselimo magari v afriške puščave, bi lažje živeli kot pa pod temi demokrati!

Preko 50.000.000 Din so oropali samo slovenskih vlog v Slavenski banki.

Mnogi nepredvidneži, ki so šli le za visokimi obrestmi, so vlagali svoje prihranke v Slavensko banko. Mislili so, da zaupajo svoj denar poštenim ljudem. A tam so gospodovali demokrati. In gospodarili so tako, da je danes preko 50.000.000 Din slovenskih vlog izgubljenih. Kdo naj popiše vso upravičeno nevoljo onih, ki so ta denar, težko zaslužen in skrbno shranjen, izgubili! In zdaj pri volitvah hočejo demokrati zopet dobiti politično moč in hočejo zopet do kake blagajne, da bo Slovenija zopet plačevala. A Slovenci so trezni dovolj, da se bodo v bodoče obvarovali!

Demokrati mečejo polena delu SLS!

Kadarkoli je le mogla, je demokratska stranka delala ovire, da ne bi SLS mogla za Slovenijo kaj doseči. Če pa se je naši stranki le posrečilo kaj pridobiti za Slovenijo, tedaj so demokrati glasovali vedno proti. Glasovali so proti vsem davčnim olajšavam, zoper to, da se kmeta zaradi davka naj ne rubi, zoper to, da se davek sme plačati z 20%nimi boni, zoper to, da se dohodnina zniža za eno tretjino, zoper to, da se olajšajo takse, zoper to, da se izplačajo cestne doklade okrajnim zastopom, zoper to, da se regulirajo naše reke in potoki, zoper to, da bi kmetje dobili carine prosti uvoz poljedelskih strojev, umetnega gnoja, galice, superfosfata itd. Glasovali so zoper vse številne olajšave, ki smo jih že našli. In doma v oblastni skupščini so glasovali ravno tako zoper vse one svote, ki jih danes navajamo za posamezne okraje in za posamezna dela! Hočejo pač, da bi SLS delati ne smela in če pride do tega, da bi delala, da bi delati ne mogla. A zadnji čas se ji to že ni več posrečilo in upamo, da slovenski narod ne bo več poveril tej stranki niti toliko kroglice, da bi imeli le eden mandat!

To je »delo« demokratov za Slovenijo! Sama škoda, karkoli so delali. Njihova politika je kakor je bilo kopito hunskega konja: kamor je stopilo, zemlja ni več rodila! Dovolj je ta politika do zdaj teptala Slovenijo! 11. septembra mora končati! Vsi volimo le v prvo skrinjico!

ŽERJAVOVI DEMOKRATI PRI ZADNJIH VOLITVAH.

Spomnimo se nazaj v leta, ko je SDS imela moč v državni upravi, ko je imela velikega župana dr. Pirkmarjerja v Mariboru, ko ji je služila razbijalska Orjuna. Orjuna je med drugimi imela to častno nalogo, uničiti Tiskarno sv. Cirila, pokončati stroje, ki tiskajo »Slov. Gospodarja«. Kakor tatovi so se prikradli orjunaši v tiskarno, vlomili v oddelek, kjer stoji stroj, ki tiska »Slov. Gospodarja« ter so ga močno poškodovali.

Cesar ni dosegla ta najeta banda, da bi uničila »Slov. Gospodarja«, to se je čutil poklicanega za časa zadnjih državnoborskih volitev sam veliki župan dr. Pirkmarjer, pod čigar velikim županovanjem se je uradno ustavilo »Stražo« in »Slovenskega Gospodarja«. Kako so to storili?

Volitve so bile 8. februarja 1925. Da bo učinek hujši, da bi se naši ljudje zmešali, zbegali in preplašili, da bi ne dobili nobenih navodil več, se je odredilo, dne 4. februarja po

Poročila S. L. S.

Shoda SLS v Žičah in Špitaliču pretaklo nedeljo sta bila prav dobro obiskana. Volilci so z živahno pazljivostjo in z velikim odobravanjem sprejeli izvajanja poslanca in kandidata dr. Hohnjeca. Bilo je navzočih tudi nekaj zastopnikov nasprotnih strank, ki so imeli priliko prepričati se na lastne oči o zvestobi ogromne večine prebivalstva Slovenski ljudski stranki, njenim voditeljem in poslancem. Zdrav razum jim narekuje dolžnost, da bi se pridružili stranki slovenskega ljudstva ter bi pod njeno zastavo sodelovali za ostvarjenje našega političnega in gospodarskega programa. V nedeljo, 11. septembra, bo v konjiškem okraju skrinjica SLS polna, v drugih skrinjicah pa bode — praznina.

Dr. Hohnjec ima v četrtek, 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva po rani sv. maši volilni shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Dobro obiskan shod naše stranke se je vršil zadnje nedelje v prostorih Orlovskega doma v Čadramu. O predpripravah za volitve je govoril urednik Januš Golec.

Sv. Rupert v Slov. gor. Tu smo imeli dne 4. septembra sijajen shod SLS. Govoril je poslanec Žebot. Sklenili smo, da bomo vsi do zadnjega šli volit in vsi bomo dali naše kroglice v prvo skrinjico. — Po našem shodu je v sosednji gostilni hotel govorili neki socialdemokrat iz Maribora. A nihče ga ni hotel poslušati. Može so stopili k rdečemu apostolu, plačali so več četrtink vina in so mu priporočali, naj raje molči. Pri nas nihče ne mara ne za samostojne demokrate, ne za prekucuške rdečkarje.

Pri Sv. Marjeti ob Pesnici smo zborovali v nedeljo, 4. septembra, volilci, ki bomo vsi volili Slovensko ljudsko stranko. Vsi nasprotniki se znajo skriti pred nami. In naš spoštovani g. župan Grahornik je napravil le uvod. Otvoril je shod z besedami: »Mnogo sem skušal po svetu. Bil sem v vojni, bil sem v ujetništvu v Sibiriji. Ko sem se vrnil, sem se takoj doma pridružil Slovenski ljudske stranki, katera je edina poštna stranka v naših krajih. Tej stranki sem ostal zvest pri vseh volitvah in vedno bom le njo volil, dokler bom živ.« Govor poslanca Žebota smo sprejeli z velikim odobravanjem. Vsi bomo gledali, da noben pošten volilec pri Sv. Marjeti ne bo ostal dne 11. sept.

policijskem komisarijatu, da »Slovenski Gospodar« ne sme več izhajati! S tem so ubili zadnje predvolilno številko.

Vzrokov za tako početje niso imeli. Izgovarjali so se, da že leta sem ni družba, ki list izdaja, več populna, ker je Verstovšek umrl. Pa seveda so bili še drugi tu in če je to leta trajalo, in je bilo dobro, zakaj pa ravno pred volitvami tako nasilje? Sodnija je ustavitev tudi razveljavila, a kaj, glavno je, da se je tik pred volitvami naše ljudi zbegalo.

Da se še bolj spozna sramota teh »narodnih« ljudi, ki danes zopet stopajo pred javnost kot »slovenska« stranka, moramo povdariti, da se »Slovenskemu Gospodarju« skozi 60 let, kar je že izhajal, ko je imel hude boje z Dunajem in nemštvom, kaj takega ni zgodilo. Priti je moral slovenski demokrat, ki je hotel zadušiti naš list, ki je skozi 60 let učil in vodil naše slovensko ljudstvo!

Ne kličemo danes na tako krvavo maščevanje! A prav je, če se vsi, ki ljubimo naš list, zdaj 11. septembra maščujemo za tisto nasilje! Naše maščevanje pa bodi v tem, da pregovorimo zaslepljene kmete, ki še zaupajo SDS in hočejo glasovati za to stranko, naj te sramote svojemu narodu in svojemu stanu ne delajo! Naše maščevanje bodi v tem, da v 1. skrinjico vsi volimo in da omahljivce spravimo na volišče, da tudi oni volijo SLS v 1. skrinjico!

»Slovenski Gospodar« pa se nam bo izkazal hvaležnega in bo tudi v bodoče deloval za pravi napredek slovenskega naroda, posebno še našega kmetskega ljudstva!

GOSPODJE NEMCI, TO PA NI LEPO!

Po mariborski okolici in na meji hodijo nemški agitatorji okoli in hočejo naše volilce preslepti s tem, da govore, češ: Tudi mi Nemci smo za Slovensko ljudsko stranko, ali vse eno je, ali volite prvo ali peto skrinjico. Naše volilce bi radi pregovorili na nelep način za nemškega kandidata. Mi pa vemo, da tedaj, ko so štajerski Nemci od leta 1923 do 1925 imeli svojega nemškega poslanca v Beogradu, isti niti enkrat ni ust odprl za koristi naših krajev. Volil se je v Beograd, sprejemal je poslansko plačo, a storil ni nič niti za svoje nemške volilce. Po domače se mu je reklo: Mutasti poslanec. Mariborski Nemci so vedno hodili prosit našega Žebota, naj jim pomaga. Rekli so: »Naš poslanec Schauer je za nič. Kar vi nam pomagajte!«

Svarimo danes volilce pred agitacijo nemških politikov. Nič ni res, kar Nemci govorejo. Naša skrinjica je na vseh voliščih samo prva! Eden Nemeč pa v Beogradu tudi nič ne pomeni! Kroglice v nemški skrinjici so torej izpuščene in zavožene. Zatorej kroglice samo v prvo našo skrinjico!

NEMŠKI AGITATORJI NA ŠTAJERSKEM.

O nemški agitaciji na Štajerskem smo prejeli od starega rodoljuba kmeta te-le zanimive vrste: Spodnještajerski Nemci so izdali nemško-slovensko brošuro, s katero agitirajo za svojo (4.) skrinjico. V brošuri se navaja slabo stanje prebivalstva v Sloveniji; krive so tega vse dosedanje stranke, ki s oimele za ljudstvo samo obljube in nič drugega, pač pa so se baje odlikovale po večjem ali manjšem sovraštvu do Nemecev. Poglejmo, iz kakšne snovi so sestavljene nemške manjšine na Spodnjem Štajerskem. Opisati hočemo za tri ali štiri vasi velik kraj, ki poseduje precej močno nemško manjšino. Kje leži ta »nemški« otocič in kako se imenuje, je postranska stvar. — Umrl je letos v tem kraju posestnik in gostilničar, drugače vobče vrolo spoštovan gospod, ki je vedno pripadal nemški stranki. Njegovi prijatelji in somišljeniki so mu pri pogrebu pred hišo in ob grobu po nemško zapeli. Gotovo je marsi-

doma. Po naši fari gre samo en glas: Vse kroglice samo v prvo skrinjico!

Rošpoh pri Mariboru je že od nekdaj občina, kjer vsi volilci volijo z našo stranko. Občani smo povabili za nedeljo, 4. septembra našega poslanca Žebota na shod k županu g. Stanko Hauptmanu. Bil je lep obisk. Govorili so: poslanec Žebot, delavec Polše in posestnik Hlebič. Viničarji, posestniki in delavci smo obljubili, da gremo v nedeljo vsi volit, da bodo glasovi SLS v Kamnici mnogo večji nego pri prejšnjih volitvah.

V župniji Smartno ob Paki se vršita v petek, 9. t. m. dva volilna shoda, in sicer zjutraj po maši v Gorenjah ter zvečer ob 8. uri v Rečici ob Paki. Govorijo: poslanec Fr. Strucelj, domači župan in Vl. Pušenjak.

Naša društva.

Ciril-metodijski tabor mož in fantov na Črni gori dne 28. avgusta t. l. je zbral pri slavni romarski cerkvi do 2000 udeležencev in udeleženk. Z veličastno procesijo so prišli Mariborčani in Makolčani. Ako bi železniška uprava dovolila polovično vožnjo, bi udeležba bila še enkrat toliko. Za vse moč goče prilike dajo znižano vožnjo, za tako eminentno narodno in velevažno proslavo pa ne. Slovesno pontifikalno službo božjo s krasno pridigo o sv. Cirilu in Metodu je opravil g. prošt ptujski dr. J. Zagar. Predsednik pripravljalnega odbora je otvoril in vodil tabor. Prvi govornik je razpravljal o delu sv. bratov in pozival, naj bi tudi mi podpirali in razširjali dober tisk, ker je to največje važnosti za vsako ljudstvo. Drugi govornik je prepričevalno povdarjal važnost presv. Evharistije za može in fante ter dokazal, kako od tam prihaja luč in moč, ki je potrebna možu za težke naloge, ki jih ima vršiti v življenju. Godba katoliške omladine iz Maribora in petje moškega zbora šentlovskega, pod vodstvom g. župnika Spindlerja je poživilo in povzdignilo lepo proslavo. Naj bo res, kar je predsednik rekel k sklepu, cirilmetodijska ideja (spominsko drevo), ki si ga letos vsadi v svoje srce vsak slovenski mož in mladenič naj prinaša obilo dobrega sadu za bodočnost našo!

Dekliški Ciril-Metodijski tabor se vrši v nedeljo, dne 18. t. m., na Črni (Ptujski) gori ob pol 10. uri dopoldne za ptujsko, dravskopoljsko in sosedne dekanije. Govoril gđč.

kdo mislil, da je bil ta mož nemškega rodu. Ravno nasprotno; oče njegov je bil sin slovenske matere v vitanjskih hribovih na Pohorju. Oče pokojnikove žene-vdove (ki se ga stari ljudje še dobro spominjajo) je bil rojen nekje v bližini Radovljice na Gorenjskem, mati pa, kot viničarska hči, v St. Petru pri Mariboru. In takih nemških rodbin je v tem kraju vse polno. Predolgo bi bilo razlagati zgodovino vseh. Kar se najde pri prvem in drugem, to pri petem in desetem. Korenine in debla je pri vseh slovensko, umetno precejeno z nemškimi vejami. In sedaj pride, kar je glavno pri vsem tem: Iz takega materiala se tvorijo večinoma one običajne nemške manjšine po spodnještajerskih mestih, izključno pa po vseh trgih in vaseh. Nemškega kandidata za narodno skupščino na Spodnjem Štajerskem torej ne bodo volili pravi Nemci, ampak čez 90 odstotkov nemško-pobarvani Slovenci. — Z dvojezično brošuro so Nemci v Sloveniji pokazali, da se niso dosti spremenili od one dobe, ko so prejeli »duhovnega voditelja« po imenu »Štajerc« iz Ptuja. Tudi »Štajerc« je v slovenskem jeziku razlagal dnevne dogodke, do nebes povzdigoval vse, kar je nemško; po slovensko zmerjal in lagal čez slovensko kat. duhovščino itd., zraven pa se nabijal po prsih, kakor Judež pri zadnji večerji in zatrjeval svojo poštenost in bogaboječnost. Za Nemece je bil ustanovljen, ali slovenskega jezika se je moral posluževati, ker bi ga drugače spodnještajerski nemčurji ne bili razumeli. Kateri je bil pravi namen »Štajerca«, kako je bil politično orientiran, kdo ga je zalagal, na katero stran so bile obrnjene vse njegove težnje in hrepenenja, to itak vsi dobro vemo. — Slovenci, bodimo budni in skrbno na straži! Naših Nemecev nikakor ne smemo primerjati s Kočevarji na Kranjskem. Kočevarji so potomci nemških priseljencev; stanujejo že dolgo časa na istem prostoru, imajo svoje šole, svoja društva in duhovnike, ki so večinoma njih lastni sinovi. Nemškega kandidata za narodno skupščino niso postavili; volili bodo z SLS, ker dobro vedo, ako se bo v gospodarskem oziru Slovincem krog njih dobro godilo, tudi njim ne bo ničesar manjkalo. Pri spodnještajerskih, umetno narejenih Nemcih je stvar popolnoma drugačna. Navajeni poprej komandiranja in gospodstva, ne morejo doumeti, da bi tega sedaj več ne smeli. Mi jim do tega ne bomo in ne smemo pomagati. In to tem manj, ker delovanje nemških poslancev v narodni skupščini v Beogradu ni bilo tako, da bi zaslužili zaupanje ljudstva. Nasprotno, ljudstvo jih mora najodločneje obsojati. O tem kajpada nič ne piše nemško-slovenska knjižica. Hočemo dostaviti to, na kar so nemški voditelji v svoji knjižici, ki jo razširjajo te dni po raznih delih slovenske Štajerske, čisto pozabili. Pozabili so namreč n ato, kako plodono in za ljudski blagor uspešno so nemški poslanci delali v begradskem parlamentu. Da si volilci napravijo nekako sliko o delovanju nemških poslancev v begradski narodni skupščini, hočemo nakratko opozoriti na tiste zakone, za katere so nemški poslanci glasovali leta 1923. Po volitvah leta 1923 je rajni Nikola Pašič sestavil vladu iz same radikalne stranke, ki pa ni imela večine. Ker nobena druga stranka ni hotela podpirati Pašičeve vlade, je Pašič pridobil za sebe turški džemiet (klub turških poslancev) in pa nemške poslance. In za kaj so nemški poslanci, ki so služili Pašičevi vladi, vse glasovali? Nemški poslanci so v septembru leta 1923 glasovali za davnajstine za mesec: oktober—december, katere so bile zgrajene na podlagi petkratnega povišanja zemljiškega davka in 30% pribitka k dohodninskemu davku. Takrat je bilo to ogromno davčno povišanje prvič vpeljano. Brez glasov nemških poslancev ne bi bilo sprejeto. Meseca oktobra 1923 so nemški poslanci glasovali za novi zakon o taksah (pristojbinah), ki se sedaj obstoji in pomenja strahovito breme za vse stanovne, tudi za najrevnejše. Brez nemških glasov ta zakon ne bi bil sprejet. Istega meseca leta 1923 so nemški poslanci glasovali za še sedaj obstoječi zakon o trošarinah, ki je tudi vzbudil veliko nezadovoljstvo. Meseca julija leta 1923 so nemški poslanci glasovali za sedanji vojaški zakon, ki vsebuje velike trdote.

Štupca iz Maribora in drugi. Dekleta Marijinih družb in dekliških zvez ter žene, pridite h Gorski M. b., da po vzgledu Slomškovega sebe, svoje življenje in svoj narod pripravimo nebeški kraljici in v veličastnem Marijinem svetišču proslavimo 1100letnico rojstva sv. Cirila!

Obveni zbor stavbenega društva za zidanje omladinskega doma. Na praznik, 8. septembra se vrši ob 10. uri dopoldne na vrtu začasnega omladinskega doma v Cvetlični ulici št. 28 občni zbor stavbenega društva. Generalna direkcija držav. železnice je dovolila 17. avgusta, št. 52520 vsem udeležencem polovično vožnjo. Zato naj udeleženci kupijo na vstopni postaji potni listek do Maribora, katerega naj pustijo z mokrim žigom potrditi. Ta žigosani potni listek velja tudi za nazaj, ako dobijo od društva legitimacijo kot potrdilo, da so se udeležili zborovanja. Odbor vljudno vabi vse redne in podporne člane k obilni udeležbi, posebno še za to, ker lahko ob tej priliki opravijo romarsko pobožnost v baziliki Matere milosti, kjer se vrši na Malo Gospojnico veliki romarski shod. Vsi, ki želijo prenočišča, naj se po dopisnici do torka obrnejo do odbora društva. V slučaju, da pride veliko udeležencev že pred praznikom, priredi katoliška omladina koncert ob 7. uri zvečer na vrtu Omladinskega doma. Da ne bodo člani iz deželi iskali provizoričnega Omladinskega doma, bodo reditelji nastavljeni pri kolodvoru in pred frančiškansko cerkvijo z narodnim trakom in rokah, kateri bodo tudi vse znamenitosti pokazali udeležencem. — Odbor.

Sv. Lovrene v Slov. gor. Potovalni kino priredi v nedeljo, dne 18. t. m., v stari šoli predavanje s predvajanjem veličastnega kinofila »Rojstvo, življenje in trpljenje Jezusa Kristusa«. Da bo vsakemu mogoče, si to znamenitost ogledati, se vrši prva predstava po rani sv. maši, šolska po pozni sv. maši, ena po večernici in ena ob 6. uri zvečer. Ne zamudite in oglejte si vsi, ob vsakem vremenu te izredne kinopredstave pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

Šaleška dolina. Dne 8. septembra priredijo naši Orli štafetni tek med Velenjem in Šoštanjem. Odhod tekmovalcev ob pol 4. iz Velenja. Cilj je pri Društvenem domu v Šoštanju, kjer se takoj na to vrši občni zbor savinjskega orlovskega okrožja in nato šaleške srenje. Pošljite zastopnike! Bog živi.

Širite Slov. Gospodarja!